

ПОЛІТИЧНИЙ АКТИВІЗМ ЧЕРЕЗ СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ: ЛАБОРАТОРІЯ МАЙБУТНІХ ПОЛІТИКІВ ЧИ СИМУЛЯЦІЯ ДЕМОКРАТІЇ?

Плотніченко С. Р.

*кандидат економічних наук., доцент,
доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування
Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного*

Петрущенко Є. А.

*здобувач кафедри менеджменту та публічного адміністрування
Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного*

Студентське самоврядування є одним із ключових механізмів, який забезпечує можливість активної участі молоді у вирішенні питань університетського життя, сприяє формуванню демократичної свідомості та політичної активності. Його роль є особливо важливою у сучасному світі, де молодь не лише здобуває освіту, а й стає рушійною силою змін у суспільстві, громаді. Участь в органах студентського самоврядування (ОСС) дозволяє молодим людям набувати навичок управління, роботи в команді, розв'язання конфліктів та прийняття стратегічних рішень.

Один із *ключових аспектів актуальності теми* — це двояка природа студентського самоврядування. З одного боку, воно є інструментом підготовки майбутніх лідерів, сприяє їхньому професійному та особистісному розвитку. З іншого боку, є великий ризик, що студентське самоврядування залишиться лише формальним органом без реального впливу на ухвалення рішень в закладі вищої освіти (ЗВО). Це й стосується тих випадків, коли виконавчі органи студентського самоврядування - студентські ради - позбавлені фінансової чи адміністративної підтримки з боку керівництва ЗВО або стикаються з пасивністю самих здобувачів[1, с. 5].

Метою цього дослідження є визначення ролі студентського самоврядування у процесі політичної соціалізації молоді, аналіз його сучасного стану, а також розробка рекомендацій для підвищення ефективності його функціонування.

Для досягнення цієї мети передбачено виконання таких завдань:

1. Теоретичне обґрунтування поняття студентського самоврядування та його основних функцій.
2. Дослідження історичних та сучасних прикладів студентського політичного активізму.
3. Формулювання пропозицій щодо вдосконалення механізмів роботи органів студентського самоврядування[2, с.59].

Основні результати дослідження:

1. Студентське самоврядування забезпечує для молоді унікальну можливість практичного навчання управлінню, комунікації та організації. Участь у студентських радах дозволяє формувати такі навички, як командна робота, управління ресурсами, ведення переговорів та розв'язання конфліктів. Молодь отримує досвід роботи з реальними управлінськими процесами, що значно підвищує її готовність до участі в політичному житті на державному рівні.

2. Практичні приклади політичного активізму через студентське самоврядування. Історія знає численні приклади, коли студентський активізм відіграв важливу роль у суспільно-політичних змінах. Наприклад, Революція на граніті у 1990 році в Україні стала знаковою подією, що засвідчила силу молодіжних рухів у захисті демократичних цінностей. Схожі приклади спостерігалися в інших країнах, таких як США, де студентські протести під час війни у В'єтнамі значною мірою вплинули на формування громадської думки та політичних рішень.

3. Сучасні приклади також демонструють ефективність студентського активізму. Євромайдан (2013–2014 рр.) став одним із найяскравіших проявів політичної активності молоді,

коли студенти відіграли провідну роль у протестах проти корупції, згорання європейського курсу та авторитаризму в державі. Крім того, глобальні ініціативи, такі як FridaysforFuture, об'єднують мільйони студентів у боротьбі за екологічну стабільність і змушують уряди приймати стратегічні рішення щодо кліматичної політики.

4. Особистий досвід автора. Мій досвід студентській раді ВСП «Мелітопольський фаховий коледж ТДАТУ» підтверджує, що студентське самоврядування може бути інструментом для реалізації важливих соціальних ініціатив. Наприклад, збільшення стипендій для здобувачів завдяки спільним зусиллям Запорізької обласної студентської ради. У 2021 році ми писали листи до Прем'єр-міністра та Міністра освіти і науки України, виступаючи проти зменшення відсотка отримувачів стипендій. У результаті вдалося досягти підвищення розміру стипендії та збільшення її доступності[3].

Пропозиції для вдосконалення студентського самоврядування:

1. *Запровадження програм публічних дебатів та симуляцій парламенту.* Це допоможе студентам здобути навички публічних виступів, аргументованого відстоювання своїх позицій та роботи в команді. Симуляції парламенту навчать учасників аналізувати законодавчі ініціативи та приймати рішення на основі колективної думки[3, с. 53].

2. *Організація стажувань у муніципальних і державних органах.* Участь у реальних управлінських процесах дозволить студентам краще зрозуміти механізми роботи державних структур і підвищить їхню мотивацію брати участь у громадських і політичних ініціативах.

3. *Інтеграція студентських ініціатив у міжнародні грантові програми.* Наприклад, участь у програмах Erasmus+, USAID або Horizon 2020 дозволить студентам здобути досвід реалізації міжнародних проєктів, що сприятиме підвищенню їхньої компетентності та відповідальності.

4. *Запуск програми "Студентське стратегічне управління".* Це передбачає залучення студентів до розробки стратегій розвитку університету, таких як покращення інфраструктури, оптимізація навчальних програм або підвищення рівня маркетингових кампаній.

5. *Створення студентських політичних клубів.* Такі клуби будуть моделювати роботу політичних партій, проводити дебати та вибори до органів самоврядування. Це сприятиме формуванню політичної культури та навичок роботи в умовах конкуренції [4].

Студентське самоврядування є важливим інструментом політичної соціалізації молоді та формування її управлінських і лідерських навичок. Воно надає студентам можливість безпосередньо впливати на освітні процеси, захищати свої права та брати участь у розв'язанні нагальних проблем університетського життя. Проте для того, щоб реалізувати повний потенціал студентського самоврядування, необхідно подолати існуючі виклики, такі як обмеженість фінансових ресурсів, пасивність студентів та недостатня підтримка з боку адміністрацій[5].

Запропоновані ініціативи, включаючи публічні дебати, стажування, інтеграцію міжнародних програм, стратегічне управління університетом і створення політичних клубів, можуть суттєво підвищити ефективність роботи студентських рад. Реалізація цих заходів сприятиме розвитку демократичних принципів у студентському середовищі, підготовці молоді до активної участі в суспільно-політичному житті та формуванню нового покоління політичних лідерів.

Список використаних джерел

1. Плотніченко С. Р., Анатасова К. В. Зв'язки з громадськістю в органах влади. *Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)*. 2018. Вип. 35.
2. Літашов О. Студентське самоврядування та його значення для внутрішньої автономії ЗВО. *Науковий вісник Ізмайльського державного гуманітарного університету. Серія "Педагогічні науки"*. 2018. Вип. 39. С. 59–63.

3. Плотніченко С. Р. Основи ділового етикету та протоколу: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2021. 90 с.
4. Малахова Н. Г. [та ін.]. Сучасне студентське самоврядування. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4659> (дата звернення 11.12.2024).
5. Трибулькевич К. Г. Студентське самоврядування як важлива умова демократизації вищої школи. *Educationaldimension*. 2011. Т. 31. С. 193–200. URL: <https://doi.org/10.31812/educdim.4669> (дата звернення 01.12.2024).
6. Плотніченко С. Р.. Етика менеджера в діловому спілкуванні. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2016. № 1. С. 53-55.

СУЧАСНІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Рудніцький Я. Е.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Рудніцька А. Ю.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
науковий керівник:*

Нехай В. В.

д. е. н., професор,

професор кафедри менеджменту та публічного адміністрування Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Управління персоналом є ключовим елементом ефективного функціонування всього сектору безпеки й оборони України. В умовах посилення загроз національній безпеці, постійних змін у воєнно-політичній ситуації та масштабних трансформацій усіх складових цього сектору зростає потреба у впровадженні сучасних концептуальних підходів до управління людським капіталом.

Переосмислити теоретичні та практичні підходи до управління персоналом у секторі безпеки й оборони України, зосередивши увагу на формуванні системи підготовки, розвитку та оптимального використання кадрів відповідно до сучасних викликів і потреб.

Управління персоналом – це функціональна сфера діяльності, яка відповідає за наявність необхідної кількості кваліфікованих працівників у потрібний час, їх правильне розміщення та мотивацію [1, с. 219]. Метою управління персоналом є формування ефективних команд, працівники яких діють відповідно до власних інтересів і в інтересах організації в цілому.

Сучасний зміст термінології управління персоналом значною мірою базується на еволюції управлінських теорій та практик. Управління персоналом як складова системи управління організацією передбачає не тільки забезпечення виконання завдань, але й постійний розвиток і адаптацію працівників до змінних умов діяльності. Зокрема, у секторі безпеки й оборони управління персоналом має особливе значення, оскільки воно впливає на ефективність виконання завдань, морально-психологічний стан персоналу та здатність діяти у стресових ситуаціях. Важливу роль у цьому відіграє організація підготовки, розподілу функцій, встановлення відповідальності та дотримання дисципліни.

Специфічні виклики, з якими зіштовхуються організації сектора безпеки й оборони, вимагають особливих підходів до управління персоналом, що враховують екстремальні умови